

Asia: D6L56D3-22

Kansallinen raportti - YK:n ihmisoikeusneuvoston yleismaailmallisen määräaikaistarkastelun (UPR) neljäs tarkastelukierros

Lausunnonantajan lausunto

1. Miten edellisen UPR-tarkastelun suositusten täytäntöönpano on onnistunut ja mitä täytäntöönpanotoimia olisi hyvä raportissa tuoda esille?

-

2. Mitkä ovat sellaisia yleisempiä ihmisoikeuksiin liittyviä teemoja, joissa Suomi on onnistunut tai jotka kaipaavat lisähuomiota?

Ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapaus

Viitaten kohtiin:

40. Hallituksen rasisimin vastaisen ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelma

71. Uusi poliisin ennalta estävän toiminnan strategia 2019–2023 ja Poliisihallituksen toimintasuunnitelma keskittyvät eri väestöryhmien turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen varmistamiseen. Tämän mukaisesti poliisi lisää edelleen vuorovaikutusta vähemmistöryhmien kanssa ja kehittää asiantuntemusta vähemmistöryhmien erityiskysymyksistä. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että ihmiset eivät joudu väkivallan uhriksi ja väkivaltaisten tekojen tekijöiksi.

USKOT-foorumi edustaa kuutta uskontoa ja tekee yhteistyötä laajemmin uskontojen ja uskonottomien kanssa. USKOT-foorumin tietoon ei ole tullut suuria epäkohtia suhteessa uskontoihin ja katsomuksiin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseksi poliisin toiminnassa eri väestöryhmien kanssa. Verrattuna muihin Euroopan maihin, Suomessa ei ole ollut juurikaan

väkivaltaa uskonnollisissa tiloissa ja tilaisuuksissa tai hyökkäyksiä niitä kohtaan. Satunnaista ilkivaltaa ja häpäisyä on ollut, joskin pahempiinkin tilanteisiin tulee olla varautunut.

Kunniaväkivaltaan ja viharikoksiin pyritään puuttumaan entistä asiantuntevammin. Kansainvälisesti katsottuna katsomusaineiden kouluopetus on pääosin järjestetty laadukkaasti, myös vähemmistöjen osalta. Tämä edistää myös monien maahanmuuttajien kotoutumista.

Uskonnonvapaus toteutuu suhteellisen hyvin. Sitä ei tule rajoittaa vähemmistöjen kustannuksella, joko puuttamalla heidän oikeuksiinsa tai luomalla ilmapiiriä, missä vähemmistöt ovat ”vääränlaisia” tai ulkopuolisia. Yleisemmin poliisi, kuten monet valtion ja kaupunkien viranhaltijat tarvitsevat uskontolukutaitoa. Uskontojen kirjon lisääntyessä disinformaation erottaminen oikeasta on tärkeää. Tavoitteena tulisi olla luonteva suhtautuminen uskontoihin ja varautuminen uskonnollisissa paikoissa tapahtuviin onnettomuuksiin tai väkivaltatilanteisiin. Yhteistyö uskonnollisten yhteisöjen ja johtajien kanssa on olennaista onnettomuustilanteissa. USKOT-foorumi järjestönä ei ole uskonnollinen, vaan yhteiskunnallinen, mutta tavoittaa useiden uskontokuntien johtajistoa ja jäsenistöä nopeasti ja voi kutsua ihmisiä koolle tilanteen tarpeen mukaisesti. Jos on tapahtunut uskontoihin liittyvää väkivaltaa useiden uskontojen johtajia voidaan koota yhteen rauhoittamaan tilanteita. Tilanteiden jälkeisen turvallisuuden luomisessa uskontojen osuus voi olla merkittävä, kun yhteisesti vakuutetaan, että uskonto ei hyväksy väkivaltaa.

Poliisin henkilöstön diversiteetti lisää valmiuksia toimia erilaisten ihmisten kanssa. Poliisin tulisi pyrkiä rekrytoimaan ihmisiä vähemmistöjen, erityisesti maahanmuuttajataustaisten parista. Heillä voi olla huonoja kokemuksia viranomaisista lähtömaissaan, eivätkä tästä syystä helposti luota viranomaisiin. Myös naisia tulisi rekrytoida sekä kantäväestöstä että maahanmuuttajaväestöstä mahdollisuuksien mukaan. Tarkoituksenmukaiseen kielitaidon tasoon tulisi kiinnittää huomiota.

Vihapuhe on edelleen ongelma. Se voi kohdistua yksilöön tai ryhmään. Erityisesti islaminuskoisiin liittyy ennakkoluuloja ja monet uskontoaan rauhanomaisesti harjoittavat, esimerkiksi nuoret naiset joutuvat arjessaan syyttömästi vihan kohteeksi. Uskonnoista tulee puhua avoimesti ja asiallisesti. Uskontoihin liittyviä uutisia maailmalta tulee seurata, ja Suomessa on hyvä varautua vastaaviin ilmiöihin ja tilanteisiin.

Uskontokuntiin aktiivisesti kuuluvat ovat usein solidaarisia ja auttavaisia toisiin uskontoihin kuuluvien kanssa ja uskontojen myönteinen näkyminen julkisessa tilassa lisää turvallisuutta ja diversiteetin hyväksyntää.

3. Vapaamuotoiset kommentit (esimerkiksi raporttiluonnoksesta)

-

Kuusikallio Katri
Uskontojen yhteistyö Suomessa - USKOT-foorumi ry